

Habsburg Ottó Alapítvány
Megemlékezés Habsburg Ottó emlékére
Pannonhalmi Főapátság: 2019. 07. 04.

Excellenciás és Főtisztelendő Püspök Úr!

Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Szeretettel köszöntöm Önöket a Habsburg Ottó Alapítvány első hivatalos eseményén itt, a Pannonhalmi Főapátságban. Az én feladatom a mai napon, hogy röviden számot adjak Önöknek az Alapítvány megalakulásának háttéréről, illetve kezdeti folyamatáról.

A HÁTTÉR:

Sok éves barátság fűz Károly főherceghez illetve a Habsburg családhoz. Hosszú évek óta Károllyal rendszeresen beszélgettünk a család történelmi emlékeiről, és ezen belül egy esetleges archívum felállításáról is. E téma tárgyalása aztán felgyorsult Habsburg Ottó 2011. július 4-i pöckingi otthonában bekövetkezett sajnálatos halálát követően, amikor is Károly főherceg lett a család feje. Zsazsi Chaillet asszonnyal az oldalamon még több időt töltöttünk Károllyal azon gondolkodva, hogyan és hol állíthatna ő méltó emléket édesapja, Habsburg Ottónak, az ő munkásságának.

2012 elején Károly aktívan kezdett foglalkozni a hagyaték sorsával, és először annak egy Bécs közelében található kolostorban való lehetséges elhelyezéséről morfondírozott. Ettől fogva rendszeresen arról informáltuk Károlyt, hogy talán Magyarországon kéne inkább helyet találni az archívum anyagának. Károly sosem ellenezte vagy vetette el ezt a megoldást, és többször is érdeklődött, hogy ennek az ötletnek szerintünk lenne-e pozitív fogadtatása hazánkban.

Ezért 2013 elején, mint miniszterelnöki főtanácsadó, beszéltem Miniszterelnök Úrral a hagyatékról és felvázoltam annak esetleges magyarországi elhelyezését. Miniszterelnök Úr pozitívan ítélte meg a témát, amiről én Károlynak beszámoltam. Ő is pozitívan látta ezt a lehetséges megoldást, de időt kért ennek mélyebb átgondolására.

2014 elején értünk el odáig, hogy Károly főherceg komolyan kezdett foglalkozni az esetleges magyarországi együttműködésről és felkért, hogy szervezzek találkozót neki Miniszterelnök Úrral, melyre sor is került 2014 tavaszán. Ez alkalommal Károly főherceg elmondta, hogy egy ausztriai kolostor archívumával kezdtek tárgyalni a témáról, és ő úgy gondolta, hogyha Magyarországon kaphatna az alapítvány egy kis irodát, egy raktárhelyiséget és 1-2 alkalmazottat akkor az osztrák és magyar felek elkezdhetnének dolgozni az archívum megteremtésén közös erővel.

Miniszterelnök Úr viszont globálisan támogatta az ötletet, és az ő nézete szerint a hagyaték egészét kéne Magyarországra hozzuk, magyar kezekbe kéne adni és egy budapesti központ létrehozását javasolta, mely méltó módon őrizné és ápolná Habsburg Ottó emlékét illetve a jövő generációi számára is kutathatóvá tenné az itt feldolgozandó anyagot.

E mellett egy olyan Alapítvány kiépítését tartotta szem előtt, mely az archívum feldolgozásán túl egy a jövőbe néző, és Habsburg Ottó szellemiségét és munkásságát tükröző támogatást nyújt majd az európai és nemzetközi gondolkodásban. Ezek tematikáira alapozva szemináriumokat, előadásokat tudnánk majd rendezni, idővel akár egy „davosi fórum” mintájára is. Károly főherceg és Miniszterelnök Úr megállapodtak, hogy átgondolják a kezdeményezett proposíciót, a felvetett együttműködési javaslatot és a későbbiekben - ha kell - még ismét visszatérhetnek a témára.

Eltelt még egy év, és ekkor Károly főherceg újabb miniszterelnöki találkozó megszervezését kérte tőlem, mely 2015 tavaszán jött létre. A lassú előrehaladásnak két fő oka volt. Károly főhercegnek 2014 második felében sok más irányú elkötelezettsége adódott s ezért nem tudott kellő időt szentelni az örökség jövőjének kezelésére. A másik oldalon, a Miniszterelnökség felkérte Granasztóy György professzor urat, miniszterelnöki főtanácsadót, hogy tanulmányozza az örökség anyagát. Ezt ő el is kezdte, én személyesen is tárgyaltam vele a témáról. Sajnálatosan ő ekkor hirtelen elhunyt, nagy vákuumot hagyva maga után.

A lényeg: a 2015-ös tavaszi találkozó meghozta az eredményt. Megállapodás történt a Habsburg Ottó hagyaték archívumának létrehozásában, és annak magyarországi elhelyezéséről a budai Várpalotában.

A MEGALAKULÁS FOLYAMATA:

Az Alapítvány megalakulásának felgyorsult folyamatát és a megtett konkrét lépéseket a következőképpen tudnám felvázolni:

2016 márciusában megszületett az Együttműködési szándéknyilatkozat Magyarország Kormánya – melyet Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr képviselt – és Karl von Habsburg között. Mivel az Alapítvány a Miniszterelnökség égisze alatt jött létre, így annak alapító okiratát 2017 júniusában Lázár János, a Miniszterelnökséget akkor vezető miniszter írta alá. Ezután 2017. augusztus elején a Fővárosi Törvényszék nyilvántartásba vette az Alapítványt, majd augusztus végére ez bejegyzésre is került a Bíróságnál. Ezt követően 2017. szeptember 2-án szerveztük meg az Alapítvány Kuratóriumának első ülését, melyet az Országház egyik termében tartottuk. A Kuratórium egy elnökből valamint 6 tagból áll azóta is (3 magyar, 3 Habsburg taggal). A tagok név szerint: Károlyi György, Dr. Szapáry György, Zsazsi Chaillet, Severin Meister, Habsburg György, Habsburg Eleonora.

Ezek közül szeretettel és tisztelettel köszöntöm a jelen levő 3 magyar kuratóriumi tagot, valamint Habsburg György és Severin Meister urakat. Sajnos a 3. kuratóriumi tag a családból nem tudott itt lenni viszont helyette tisztelettel és örömmel köszöntöm Walburga Habsburg asszonyt, Károly főherceg lánytestvérét, aki megtisztelt minket a jelenlétével.

AZ ALAPÍTVÁNY CÉLJA:

Megállapodásunk szerint az Alapítvány elsődleges célja Habsburg Ottó szellemi és tárgyi örökségének méltó módon történő megóvása, egységes gyűjteménnyé rendezése és kutathatóságának biztosítása. Másodszor pedig, Habsburg Ottó munkásságát alapul véve egy jövőbe néző európai eszme rendszer kiépítésének támogatása a cél.

Nos, és jelenleg mit tartalmaz a hagyaték? A hagyaték részét képezik

- Habsburg Ottó különböző nyelven megjelent politikai cikkei,
- kiadott könyvei
- könyvgyűjteménye, továbbá az
- államfőkkel, meghatározó politikusokkal történt beszélgetései alapján készült tanulmányok, munkák, memorandumok,
- az Európai Parlamentben végzett 20 évnyi munkájának beszámolóit,
- újságcikkek az Ausztriába történő visszatérés időszakából,
- személyes levelezése, tárgyai, kitüntetései,
- film- és fénykép archívum,
- az egyéb dokumentumok és tárgyi emlékek.

Ez összesen 700 archiváló konténer, 101,65 iratfolyóméternyi dokumentum.

Az Alapítvány megalakulásának kezdeti kihívásai között említeném a budai vár nekünk kijelölt részének a rekonstrukcióját, néhány jogi téma megoldását valamint a személyi állomány kiválasztását, illetve az igazgató személyének megnevezését. Sajnálatos módon az első igazgató egészségügyi okokból csupán pár hónapig tudta ellátni feladatait. Ezután az új választás időszaka következett míg Pröhle Gergely jelenlegi igazgatóval tavaly nyáron megkezdtem az egyeztetéseket először Tusnádfürdőn, majd ősszel Budapesten. Ennek következményeként látja el hivatalát ez év januárjától teljes körűen. Munkájáról bővebben ő fog beszámolni.

Az elmondottak alapján úgy gondolom, hogy egy egyedülállóan fontos történelmi dokumentumokat gondozó szervezetet hoztunk itt létre. Remélem és bízom benne, hogy ha minden érdekelt összefog a siker érdekében, akkor sokat nyer majd a nemzeti emlékezet és a tudományos alapokon nyugvó európai eszme is.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!